

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Teze bakalářské práce

**Elektronická forma komunikace v rámci živnostenského
podnikání**

Hana Červená

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Práce je zaměřena na jednotlivé nástroje umožňující elektronickou komunikaci - v obecné rovině na elektronickou komunikaci vůči orgánům veřejné moci a mezi těmito orgány, v konkrétní rovině na elektronickou komunikaci podnikatelských subjektů vůči obecním živnostenským úřadům ČR. V praktické části je cílem pomocí dotazníkového šetření a řízeného rozhovoru zjistit, jaké je mezi podnikatelskými subjekty povědomí o nástrojích elektronizace veřejné správy, jakým způsobem a jak často jsou využívány a zda to vnímají jako přínos.

Jak z výsledků vyplývá, podnikatelé mají dobré povědomí o datových schránkách, elektronickém podpisu, elektronických formulářích a jejich následné podání, umí se orientovat v těchto nástrojích, přičemž nejoblíbenější formou zůstává osobní podání. Poskytnuté statistické údaje i osobní zkušenosti vedoucí oddělení registrace podnikatelů výsledky potvrdily. Vzhledem k tomu, že do elektronizace veřejné správy spadá celá řada dalších nástrojů jako propojenost se základními registry, elektronické vyplňování formulářů aj., dochází ke zrychlení pracovních procesů, občanům se šetří čas, odpadá nutnost dokládání již jednou předložených dokumentů či již jednou vyplněných skutečností. Toto vše se pozitivně projevilo i mezi respondenty, kteří převážně uvedli, že vnímají elektronizaci veřejné správy pozitivně.

Klíčová slova: živnostenský zákon, podání, elektronizace, elektronické podání, datová schránka, eGovernment, elektronický podpis, Czech POINT, konverze dokumentů

Cíl práce

Cílem teoretické práce je shrnout dosavadní a dostupné informace týkající se elektronické komunikace s orgány veřejné moci a nástrojů, kterými je tato komunikace zajišťována, představení počátků živnostenského podnikání a vysvětlení pojmů s tématem souvisejících.

Cílem praktické části je pomocí dotazníkového šetření zjistit, jaké je mezi podnikatelskými subjekty povědomí o těchto nástrojích, jaké nástroje, jakým způsobem a jak často jsou využívány a zda elektronizaci veřejné správy vnímají jako přínos. Otázky byly pokládány v obecné rovině a ve vazbě na agendu živnostenského podnikání.

V další části je cílem provést řízený rozhovor s vedoucí oddělení registrace podnikatelů, odboru živnostenského úřadu v Mostě, s úmyslem získat informace o časnosti využívání tohoto způsobu komunikace a těchto nástrojů, vč. zjištění orientace podnikatelských subjektů k této problematice a porovnání tohoto zjištění s výsledky dotazníkového šetření.

Metodika

Praktická část se skládá ze dvou bloků. První blok je realizován pomocí dotazníkového šetření, kde cílovou skupinou jsou podnikatelské subjekty. Hlavní otázky, tj. pomocí dotazníkového šetření zjistit, jaké je mezi podnikatelskými subjekty povědomí o nástrojích elektronické komunikace s veřejnou správou, četnost a způsoby využití těchto nástrojů atd., jsou řešeny zpracováním četností jednotlivých odpovědí a jejich vyhodnocení pomocí dedukce. Dotazník byl vyhotoven v papírové a elektronické podobě, jeho vyplnění bylo zcela anonymní. Dotazník se skládá z 11 uzavřených otázek vztahujících se k dané problematice. Papírový dotazník byl umístěn přímo na živnostenském úřadě v Mostě, v kancelářích oddělení registrace podnikatelů. Na stránkách www.survio.com byla vytvořena elektronická verze dotazníku. Distribuce této verze dotazníku byla provedena tak, že náhodně vybraným podnikatelským subjektům byl zaslán odkaz na elektronický dotazník na jejich veřejnou e-mailovou adresu. Dotazníkové šetření je v závěru statisticky vyhodnoceno pomocí tabulek a grafů. Pro každé jednotlivé téma a vzešlou situaci je současně provedena diskuse a polemika s dostupnými skutečnostmi.

Druhým blokem praktické části je rozhovor s vedoucí oddělení registrace podnikatelů, odboru živnostenského úřadu v Mostě. Rozhovor byl proveden formou řízených otázek zaměřených na problematiku využívání elektronické komunikace vůči živnostenskému úřadu v Mostě, k dalším formám těchto podání, vyhodnocení přínosů a nedostatků pro podnikatele a jejich přístup k těmto možnostem. Skutečnosti uvedené v tomto rozhovoru jsou podloženy statistickými údaji vygenerovanými systémem rejstříku živnostenského podnikání. Tyto údaje jsou využívány i při deduktivním hodnocení výsledků dotazníkového šetření.

Výsledky a závěr

Provedeným dotazníkovým šetřením se potvrdilo, že mezi podnikatelskými subjekty je silné povědomí o nástrojích elektronické komunikace. Nejčastěji využívaným nástrojem jsou datové schránky, ale tato skutečnost je dána i legislativní povinností právnických osob mít zřízenou datovou schránku. Přesto je mezi právnickými osobami vysoké procento těch, kteří svou datovou schránku nevyužívají pouze pro povinné přijímání dokumentů, popř. jen velmi zřídka ji využijí k odeslání podání vůči úřadům. Další forma elektronického podání s využitím elektronického podpisu je využívána minimálně. Proč si tento nástroj nenašel mezi respondenty oblibu, se dotazníkovým šetřením zjistit nepodařilo. Jak vyplývá z dotazníkového šetření i z rozhovoru s vedoucí oddělení registrace podnikatelů, odboru živnostenského úřadu v Mostě, ve vztahu k podání na živnostenském úřadě je stále nejoblíbenější formou osobní podání. Tato skutečnost není ani tak dána neoblíbou elektronických nástrojů, spíše zažitou opatrností a potřebou jistoty, že předmětné podání bylo učiněno včas a kompletně.

Při tomto podání subjekty využívají další přínos elektronizace veřejné správy a to možnost učinit svou oznamovací povinnost vůči Finančnímu úřadu, České správě sociálního zabezpečení a příslušné zdravotní pojišťovně. Oproti tomu možnost vyplnit elektronický JRF na internetových stránkách MPO a pak jej pomocí své datové schránky nebo podepsané zaručeným elektronickým podpisem příslušnému živnostenskému úřadu odeslat není téměř využívaným nástrojem stejně jako možnost učinit své podání prostřednictvím Czech POINTu. Jak vyplývá z rozhovoru s vedoucí oddělení registrace podnikatelů, odboru živnostenského úřadu v Mostě, a jak sami podnikatelé uvádějí, je stále osobní kontakt s možností doplňujících otázek velmi oblíbeným způsobem vyřizování.

V řízeném rozhovoru s vedoucí oddělení registrace podnikatelů, odboru živnostenského úřadu v Mostě, byly poskytnuty informace o časnosti využívání tohoto způsobu komunikace a těchto nástrojů, kdy za rok 2014 bylo 0,4 % podání učiněno jinou formou, než osobním podáním. Poskytnuté statistické údaje i osobní zkušenosti s elektronizací veřejné správy tak potvrdily výsledky dotazníkového šetření v oblasti využívání elektronické formy komunikace v rámci živnostenského podnikání.

Elektronizace veřejné správy svůj přínos bezesporu má. Elektronická forma komunikace není totiž pouze o tom vyřizovat své záležitosti pomocí elektronických nástrojů

odkudkoliv. Do elektronizace veřejné správy, nejen na úseku živnostenského podnikání, je potřeba zahrnout celou řadu dalších nástrojů jako provázanost se základními registry, vyplňování formulářů elektronicky, provázanost se společnými úložišti scanovaných dokumentů aj. Toto všechno značným způsobem urychluje a zpřesňuje pracovní procesy, šetří občanům čas a vyhledávání potřebných informací, dokládání již jednou předložených dokumentů či vyplněných skutečností. A všechny tyto nástroje a jejich využívání se pozitivně projevilo, což je prokazatelně doloženo tím, že nadpoloviční počet respondentů uvedl, že elektronizaci veřejné správy vnímá jako přínos.

Seznam literatury a internetových zdrojů

Budiš, Petr. 2008. *Elektronický podpis a jeho aplikace v praxi*. Jihlava : ANAG, spol. s r.o., 2008. ISBN 978-80-7263-465-1.

Hrozinková, Eva a Urban, Václav. 2013. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem, 13. aktualizované a doplněné vydání*. Praha : Linde Praha, akciová společnost, 2013. ISBN 978-80-86131-97-9.

Koščík, Michal. 2010. *Datové schránky - byly naplněny cíle právní regulace?* 1. edice. Brno : Masarykova univerzita, právnická fakulta, 2010. stránky 78-81. Sborník z konference COFOLA 2010: the Conference Proceedings. ISBN 978-80-210-5151-5.

Lechner, Tomáš. 2013. *Elektronické dokumenty v právní praxi*. Praha : Legos, s.r.o., 2013. ISBN 978-80-87576-41-0.

Lidinský, Vít, a další. 2008. *eGovernment bezpečně*. Praha : Grada Publishing, a.s., 2008. ISBN 978-80-247-2462-1.

Mates, Pavel a Smejkal, Vladimír. 2006. *E-Government v českém právu*. Praha : Linde Praha, a.s., 2006. 80-7201-614-8.

Ondruš, Radek. 2005. *Správní řád - nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami*. Praha : Linde Praha, a.s. - Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, 2005. ISBN 80-7201-523-0.

Smejkal, Vladimír. 2009. *Datové schránky v právním řádu ČR*. Praha : ABF, a.s., 2009. 978-80-86284-78-1.

Smejkal, Vladimír; Valášek, Michal A. 2012. *Jak na datovou schránku*. Praha : Linde Praha, a.s., 2012. 978-80-86131-80-1.

Špaček, David. 2012. *eGovernment cíle, trendy a přístupy k jeho hodnocení*. Praha : C.H.Beck, 2012. ISBN 978-80-7400-261-8.

Štědroň, Bohumír. 2008. *Občanské soudní řízení sporné a využití informačních technologií a právních inforamčních systémů (E-Justice)*. Praha : Linde Praha, a.s., 2008. 978-80-7201-714-0.

DS. 2014. Informační portál Datové schránky. www.datoveschranky.info. [Online] Ministerstvo vnitra ČR. Provoz webové prezentace zajišťuje Česká pošta, s.p., 2014. [Citace: 02. 01. 2015.] <https://www.datoveschranky.info/aditivni-sluzby/postovni-datova-zprava>.

eGov. 2014. Nezávislý informační portál eGov.cz. *www.egov.cz*. [Online] 2014. [Citace: 29. 12. 2014.] <http://www.egov.cz/clanky/pres-system-datovych-schranek-bylo-poslano-pres-190-milionu-zprav-rekordni-brezen>.

ISVS. 2001-2014. Informační systémy veřejné správy. *www.isvs.cz*. [Online] ADVICE.CZ s.r.o., 2001-2014. [Citace: 02. 01. 2015.] <http://www.isvs.cz/e-government-strategicke-dokumenty-1-dil/>.

MPO. 11-2014. Oficiální stránky Ministerstva průmyslu a obchodu. *www.mpo.cz*. [Online] sekce: Elektronické podání, 11-2014. [Citace: 28. 11. 2014.] <http://www.rzp.cz/elpod.html>.

MVČR CP. 2014. Czech POINT. *www.czechpoint.cz*. [Online] Ministerstvo vnitra České republiky, 2014. [Citace: 18. 12. 2014.] <http://www.czechpoint.cz/web/?q=node/252>.

MVČR eGON. 2014. Oficiální stránky Ministerstva vnitra České republiky, sekce: eGovernment. *www.mvcr.cz*. [Online] Ministerstvo vnitra ČR, 2014. [Citace: 04. 01. 2015.] <http://www.mvcr.cz/clanek/egon-jako-symbol-egovernmentu-moderniho-pratelskeho-a-efektivniho-uradu-252052.aspx>.